

Historia

Początki Orzesza i jego dzielnic, jak większości miast i wsi śląskich, nikną w odległej historii. Ustne przekazy nawiązujące do starych legend wskazują czas powstania tutejszych miejscowości na początek XI wieku. W orzeskich gminach gościli wysocy rangą urzędnicy polscy, czescy i austriaccy, pruscy i Niemiecy. Ludność orzeska żyła pod panowaniem Piastów, Przemysławów i Habsburgów. Do XIII wieku ziemie orzeskie należały do ziemi krakowskiej, na początku XV wieku weszły w skład księstwa raciborskiego, by wreszcie – po utworzeniu księstwa pszczyńskiego – pozostać przez pięć stuleci w jego granicach.

Historia Orzesza jest niezwykle barwna i nie sposób podać tutaj szczegółowo wszystkie znane fakty. Dlatego zachęcamy miłośników historii do zapoznania się zarówno z dwoma publikacjami powstałymi w latach 2002 i 2003 z inicjatywy władz miasta: „Dzieje Orzesza” oraz „Dzieje Orzesza po 1945 roku”, jak również albumem „Orzesze w dawnej fotografii”, a poniższe wzmianki mają stanowić dla Państwa zachętę do sięgnięcia po te cenne wydawnictwa.

WOSZCZYCE

Najstarszą dzielnicą Orzesza są Woszczyce. Parafia, jak utrzymuje kronikarz z XVII wieku, powstała tam w 1003 roku, a pierwszym właścicielem wioski i budowniczym kościoła, którego poświęcenia miał jakoby dokonać św. Wojciech, był Peter a Woschczutki (Piotr Woszczycki).

Jeszcze przed 1252 rokiem wieś przeszła na własność klasztoru cystersów w Rudach Raciborskich. W 1283 roku cystersi oddali Woszczyce Stefanowi Zbronowiczowi za wieś Żernicę. Ród Zbronowiczów, jak się przypuszcza, przejął nazwisko Woszczyckich i władał wsią do 1647 roku, kiedy panem Woszczyc został Adam Wielopolski. Potem właścicielami działów rycerskich w Woszczycach byli kolejno: od 1683 roku rodzina Franckehen, od 1766 roku Gustaw Cibulka, od 1777 roku Franciszek i Anna Słaski, od 1788 roku Franciszek Leopold Zawadzki, a po nim jego córka i następnymi spadkobiercy, od 1817 roku Andrzej Witowski, od 1836 roku do 1945 roku Franciszek Winkler i spadkobiercy.

Około 1560 roku w Woszczycach były 23 duże gospodarstwa i 9 zagród, ale już na początku XVIII wieku wieś miała 20 zagród, jeden folwark, młyn, owczarnię, małą hutę żelaza, neobarokowy pałacyk, murowany, parterowy budynek z mansardą i z elewacjami zdobionymi piękną sztukaterią. Ponowny rozwój przeżyły Woszczyce dopiero w ostatnim dwudziestoleciu XIX wieku, kiedy liczba mieszkańców wzrosła do 566 osób.

W 1409 roku postawiono w Woszczycach nowy drewniany kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, a w 1682 roku następny w miejscu, w którym 200 lat później (w 1880 roku) oddano do użytku murowany, z cegły i kamienia, neogotycki kościół, który przetrwał do dzisiaj.

Podczas wojny 30-letniej (1618-1648) wieś została zupełnie zniszczona i przestała istnieć.

O szkole parafialnej wspomina się w źródłach historycznych dopiero w 1690 roku, choć można przypuszczać, że działała takowa już wcześniej, na co wskazuje zapis kronikarza: „tam, skąd pochodzili studenci, prawdopodobnie istniały już szkoły parafialne, które wysyłały studentów do Krakowa”. Ze szkoły korzystały głównie dzieci z Woszczyc. W 1843 roku wybudowano szkołę z kamienia i cegły. Obecnie istniejąca powstała w latach 1937/38, a stara została oddana na przedszkole. Aktualnie w zmodernizowanym budynku przy ulicy C. Norwida znajdują się zarówno szkoła, jak i oddział przedszkolny.

Kościół katolicki

Zakład Towarowy

Zakład Towarowy

Szkoła katolicka

Instalacja lasu

Restauracja

WOSZCZYCE WLKP.